

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

רַבְּנוּ לֵוִי בֶן גֵּרְשָׁם זצ"ל

הרה"ק רַבִּי מִשֶּׁה בַּהֲרַה"ק ר' יִצְחָק אֵיזִיק זצ"ל.

הרה"ק רַבִּי יוֹסֵף מֵאֵיר ב"ר שְׁמוּאֵל צְבִי וְוִיס זצ"ל

הרה"ק רַבִּי יַעֲקֹב חַיִּים בַּהֲרַה"ק ר' יִשְׂרָאֵל זצ"ל

הרה"ק רַבִּי מְנַחֵם מְנַדֵּל בַּהֲרַה"ק ר' אֲבָרְהָם שְׁלוֹם זצ"ל

משנה י"ב

רבינו עובדיה מברטנורא

שהביא קרבן עשיר יצא. (אפילו
לכתחילה מביא) ותבוא עליו ברכה.
ואידי דבעי למתני בסיפא לא יצא, תנא
רישא יצא.

מביא אדם על ידי בנו ובתו. אף על פי
שהוא עשיר, מביא עליהם קרבן עני אם
הם עניים. וקרבתו זה מטהרין לאכול
בזבחים, כדאמרן הביא כפרתו אוכל
בקדשים.

אף על ידי אשתו מביא קרבן
עשיר. דאישתו שהיא כגופו אינו יכול
להביא עליה קרבן עני אם הוא עשיר.
ולא קרבן מצורע בלבד, אלא הוא הדין
לכל קרבן שהיא חייבת אינו מביא עליה
קרבן עני אם הוא עשיר.

מִצְרַע עֲנִי שֶׁהֵבִיא קֶרְבַּן עֶשְׂרִי כגון שנתנו לו במתנה קורבנות אלו, או שהלוו לו כסף
לקנות אותם - יָצָא אפילו לכתחילה מותר, אלא היות ובסיפא נכתב 'לא יצא', לפיכך נקט
כאן לשון 'יצא', וְעֶשְׂרִי שֶׁהֵבִיא קֶרְבַּן עֲנִי - לֹא יָצָא שנאמר 'זאתי למעט, שדווקא
במי שלא תשיג ידו נוהג דין שניהם, היינו שעני יכול להביא גם קרבן עני וגם קרבן עשיר, אבל
בעשיר אין נוהג דין עני ואין העשיר יכול להביא קורבנות כמו עני. מִבֵּיא אָדָם עֶשְׂרִי עַל
יְדֵי בְנוֹ, עַל יְדֵי בְתוֹ, עַל יְדֵי עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ קֶרְבַּן עֲנִי כלומר יכול אדם עשיר
להביא קורבנות כמו עני עבור בנו, או עבור בתו, או עבדו, או שפחתו (היינו שהם חייבים בקרבן
והוא מביא במקומם), והטעם הוא לפי שהם נחשבים כעניים שאין להם כסף משלהם, לפיכך
אע"פ שאביהם או בעליהם עשירים, מכל מקום רשאי הוא להביא בשבילם קרבן עני,
וּמֵאֲכִילָן בְּזָבְחִים ובקרבתו זה הוא מתיר להם לאכול קורבנות, כמו שלמדנו 'הביא כפרתו
אוכל בקדשים'. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִף עַל יְדֵי אִשְׁתּוֹ מִבֵּיא קֶרְבַּן עֶשְׂרִי פיסקה
זו מתייחסת למה שלמדנו ברישא 'שעשיר שהביא קרבן עני לא יצא', ובא רבי יהודה להוסיף,
שאף בשביל אשתו חייב הוא להביא קרבן עשיר, לפי שאשתו כגופו, ואם הביא בשבילה קרבן
עני לא יצאה ידי חובה, וְכֵן כָּל קֶרְבַּן שֶׁהִיא חַיִּבָת וזהו הדין בכל הקרבנות שהיא חייבת
להביא ולא רק בקרבן מצורע, כגון כשהיא יולדת או זבה צריך להביא בשבילה קרבן עשיר.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה י"ג

שְׁנֵי מִצְרָעִים עֲשִׂירִים שְׁנֵתְעָרְבוּ קִרְבָּנֹתֵיהֶם שֶׁהֵבִיאוּ לַכִּפְרֹתָם, קָרֵב קִרְבָּנוֹ שֶׁל אֶחָד מֵהֶם הֵינּוּ אַחַת מִשְׁתֵּי הַחֲטָאוֹת שֶׁנִּתְעָרְבוּ, וְלֵאחֶר שֶׁהוֹקְרָבָה וּמֵת אֶחָד מֵהֶם אַחַד מֵהַמְצוּרָעִים - זֶה שֶׁשָּׁאָלוּ אֲנִשֵּׁי אֶלְכָסְנִדְרִיא אֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שְׂאֵלָה זֹאת שֶׁאֵלּוּ אֲנִשֵּׁי אֶלְכָסְנִדְרִיא שֶׁבְּמִצְרַיִם אֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, מֵה עוֹשִׂים לְתַקְנַתוֹ שֶׁל הַמְצוּרָע הַחַי, כְּדֵי שִׁיטְהַר לֵאכּוֹל בְּקִדְשִׁים, שֶׁהֵרִי אֵילּוּלָא שְׁמַת אַחַד מֵהֶם הָיוּ מְקַרְבִּים כָּל קִרְבָּן לְשֵׁם מִי שֶׁהוֹקְרָבָן שְׁלוֹ, אֲבָל עֲכָשׁוּ שְׁמַת אַחַד מֵהֶם, הֵרִי אִי אֲפֻשֶׁר לְהַקְרִיב אֶת הַחֲטָאָת, שְׁמַא שֶׁל הַמֵּת הֵיא, וְהֵרִי חֲטָאָת שְׁמַתוֹ בְּעֵלְיָה דִּינָה שֶׁתְּמוֹת, וְקִרְבָּן אַחֶר אִי אֲפֻשֶׁר לְהֵבִיא, שְׁמַא אוֹתָהּ חֲטָאָת שֶׁהוֹקְרָבָה הֵיטָה שֶׁל הַמְצוּרָע הַחַי וְנִכְפַּר לוֹ, וְהֵרִי אֲסוּר לְהֵבִיא חוּלִין לְעוֹזְרָה אָמַר לְהֶם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: אוֹתוֹ הַמְצוּרָע הַחַי יִכְתֹּב נִכְסָיו לְאַחֶר הֵינּוּ שִׁיכְתוּב שֶׁטֶר שֶׁמַּעֲבִיר אֶת נִכְסָיו לְמִישָׁהוּ אַחֶר וְאִזּוּ יֵשׁ לוֹ דִּין שֶׁל עֵנִי, שֶׁכֵּן עֲכָשׁוּ כָּל נִכְסָיו שִׁיכִים לְמִישָׁהוּ אַחֶר, וְיִכְתוּב נִכְסָיו דוּוּקָא לְאוּהָבוּ אוֹ לְקִרְבוֹ שֶׁבְטוּחַ בְּהֶם שֶׁלֹּאֲחֶר שִׁיבִיא אֶת קִרְבָּנוֹ יַחְזוֹר הֵלָה וְיִיתֵן לוֹ אֶת נִכְסָיו בְּמַתְנָה, וְיָבִיא קִרְבָּן עֵנִי הֵינּוּ חֲטָאָת הָעוֹף הַבָּאָה עַל סַפְקָא, אֲבָל אִם אֵינּוּ כּוֹתֵב נִכְסָיו לְאַחֶר אֵינּוּ יֹכֵל לְהֵבִיא חֲטָאָת הָעוֹף, לְפִי שֶׁעֲשִׂיר שֶׁהֵבִיא חֲטָאָת הָעוֹף לֹא יֵצֵא*.

*ביארנו כרוב המפרשים שהבעיה במשנתנו היא רק בעניין החטאת, שכן עולה ניתן להקריב בספק ולהתנות שאם אינו חייב עולה תהא זו לנדבה, ואף אשם יכול להביא בספק, שהואיל ומתן דמו שווה למתן דמם של שלמים, לפיכך יכול להביא שלמים ולהתנות, שאם הוא חייב אשם יהא קרבן זה אשם, ואם לאו יהא קרבן זה שלמים, אבל בחטאת אינו יכול לעשות כן, לפי שאין מתן דמה שווה לשלמים, שדמה של חטאת טעון ארבע מתנות למעלה מחוט הסיקרא, ודמם של שלמים טעון שתי מתנות מתחת לחוט הסיקרא. ברם אף באשם נחלקו רבי שמעון וחכמים, ורק לדעת רבי שמעון אשם קרב מספק, אבל חכמים סוברים שאין מביאים אשם מספק. וכיוון שהלכה כחכמים הרי קשה גם בעניין האשם, כיצד יביא אדם מספק, ולכן יש מתרצים בגמרא (נידה ע, ע"א) שמדובר במשנתנו בכגון שכבר הוקרב האשם קודם שמת המצורע, אך עדיין לא הוקרבה החטאת, ולפיכך אמר רבי יהושע שיש לו תקנה בחטאת העוף. אבל אם לא הוקרב האשם אין לו תקנה.

הכל הולך אחר חטאת – דבחסאת ועולה זאת שאלו אנשי אלכסנדריא את רבי יהושע – מצורע שני שהוא בחיים מה תהא עליו, היאך יטהר לאכול בקדשים, שאילו היה מצורע האחר חי, אף על פי שנתערבו קרבנותיהן זה יקרב לשם מי שהוא וזה יקרב לשם מי שהוא. או אם מת האחד והיו שני הקרבנות לפנינו, היו הקרבנות מתים וזה מקריב קרבן אחר. אבל השתא אינו יכול להקריב את זה, דשמא של מת הוא והויא חטאת שמתו בעליה דלמיתה אזלא. וקרבן אחר נמי אינו יכול להביא, דשמא אותו שקרב היה שלו ונפטר, ונמצא מביא חולין לעזרה. ואינו יכול להתנות בנדבה, שאין חטאת באה נדבה.

יכתוב נכסיו לאחר – והוי עני, וראוי להביא קרבן דלות, וחטאת העוף באה על הספק ואין בה משום חולין בעזרה. ואם אינו מפקיר נכסיו והביא חטאת העוף, לא טהר, דעשיר שהביא קרבן עני לא יצא. ומן האשם שמביא ליבא לאקשווי היכי מצי מייתי אשם בספק דילמא חולין לעזרה מייתי, דכיון דאשם שוין מתנותיו לשלמים, יכול להביא אשם ולהתנות, אם אני חייב אשם יהא זה לאשם, ואם לאו, שקרב אשם שלי, יהא זה לשלמים, מה שאינו יכול לעשות כן בחטאת שאין מתנות דמים של חטאת שוות לשלמים.

סליק מסכת נגעים